

Дзвоник

№ 212

Журнал для українських дітей Румунії

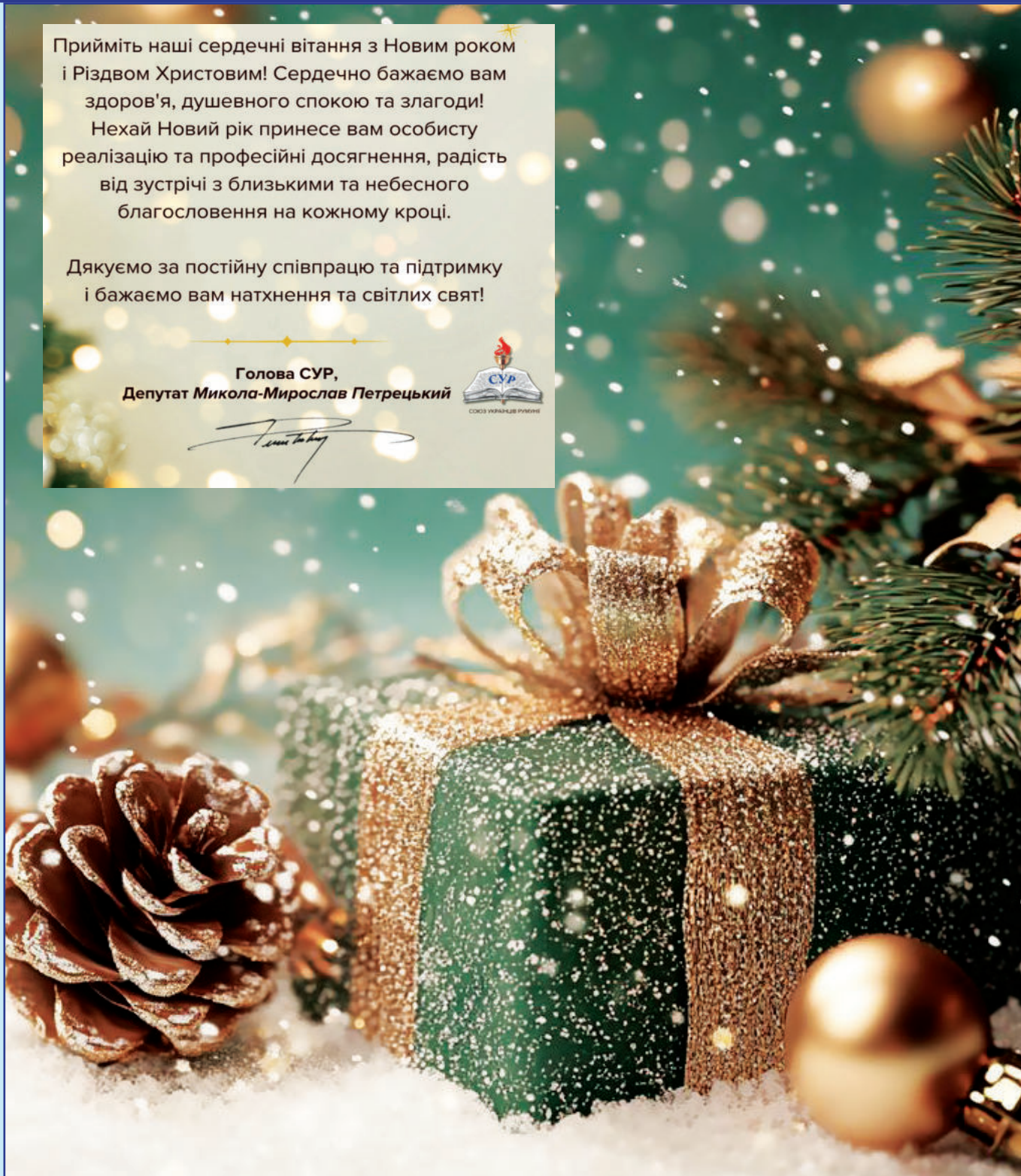
Місячник Союзу Українців Румунії. 17 рік видання, грудень, 2024 рік

Прийміть наші сердечні вітання з Новим роком і Різдвом Христовим! Сердечно бажаємо вам здоров'я, душевного спокою та злагоди!

Нехай Новий рік принесе вам особисту реалізацію та професійні досягнення, радість від зустрічі з близькими та небесного благословення на кожному кроці.

Дякуємо за постійну співпрацю та підтримку і бажаємо вам натхнення та світлих свят!

Голова СУР,
Депутат Микола-Мирослав Петрецький

Дзвоник (Clopotel)

№ 212, 2024 р.

*Журнал для українських дітей Румунії.
Заснований у 2007 році.*

ISSN 2501-2630

ISSN-L 2501-2630

Над *Дзвоником* працювали:

Головний редактор: Людмила Дорош

Редактор: Ольга Сенишин

Редколегія: Міхаєла Гербіл,

Михайло Михайлюк, Михайло Трайста

Адреса редакції:

м. Бухарест, вул. Раду Попеску, 15, с.1

тел.: 021-222-07-29; 021-222-07-37;

телефони/факси: 021-222-07-37

Adresa redacției:

str. Radu Popescu 15, sect. 1

București, România.

Електронна адреса редакції:

clopotel@uur.ro

Друкарня:

«RCR Print»,

Бухарест, Румунія

Дзвоник пропонує:

- * казки й оповідання
- * вірші, загадки
- * пісеньки
- * сторінки-розмальовки
- * вироби своїми руками
- * дидактичну сторінку
- * переклади румунських класиків
- * сторінку народознавства
- * рубрику «Славетні українці»
- * рубрику «Вивчаємо англійську»

Дзвоник завжди радо прислухається до
ваших пропозицій і друкуватиме
надіслані вами спроби!

*Увага! За достовірність надрукованих
матеріалів відповідають їх автори!*

Аделя ГРИГОРУК

Йшов мороз

Йшов мороз здалека до села.
Дивиться – а снігу ще нема,
Ще дзвенять струмочки,
Ще шумлять листочки.
Де ж це забарилася зима?

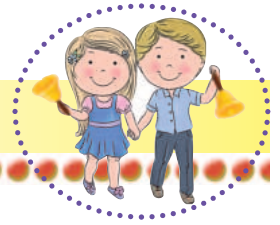
Кличе мороз зиму, та дарма –
Озивається у відповідь луна.
А зими не чути.
Як же йому бути?
Вже Різдво надходить, а її нема.

Трудиться він сам, що має сил:
Срібним інеєм дерева притрусив,
Вбрав у лід струмочки,
Спати вклав листочки,
Паморозю шибки прикрасив.

І от саме в переддень Різдва
Десь з-за лісу обізвалася зима:
– Чи ви мене ждали?
Чи не виглядали?
Я уже прийшла – і не сама.

Снігу білого насипала кругом
І вітри пустила напролом,
Стука в кожну хату
Завія хвостата.
Люди ж усміхаються:
– З Різдвом!

СУР отримав успіх на парламентських виборах

Команда Союзу українців Румунії здобула рекордну підтримку у більшості українських громад, ставши потужною силою та закріпивши свою позицію з чудовими результатами в багатьох населених пунктах, де СУР зумів посісти місце в першій трійці. Про це повідомив голова СУР, депутат Микола-Мирослав Петрецький. *«З великою радістю та особливою повагою до всіх наших українців хочу повідомити, що Союз українців Румунії отримав історичні результати на парламентських виборах 1 грудня, підтвердивши тверду підтримку з боку наших громад місії та цінностей, які ми представляємо»,* – написав Микола-Мирослав Петрецький, зазначивши, що цьогорічний результат на 62% кращий, ніж у 2020 році, а це вражаюче зростання підкреслює зростаючу довіру українців до СУР. У деяких населених пунктах, в яких проживають українці, СУР досягнув того, що мало хто вважав можливим: кращого результату, ніж всі інші суперники разом узяті! *«Це результат, який робить нам честь і чітко показує, що ми на правильному шляху»,* – стверджує Микола-Мирослав Петрецький.

Він додав, що *«запорукою нашої перемоги стало те, що ми проводили кампанію, спираючись на вже досягнутих результатах. Ми мали, що представити! Ми говорили про те, що зробили для людей, а не про порожні обіцянки, яких люди і так не терплять. Цей підхід, який ми обрали з самого початку, вирізняв нас, зблизив із нашими громадами і переконав людей підтримати нас»*. Представник українців у Палаті де-

путатів наголосив, що передвиборча кампанія СУР була чистою, без брудних нападів. *«Ми зосередилися на тому, що дійсно має значення: проєктах, досягненнях, людях. Ми не скотилися в болото безплідної конфронтації і це високо оцінили наші виборці, які зрозуміли різницю в нашому ставленні»,* – написав він. Голова Союзу українців Румунії також додав: *«Ми виходимо з цих виборів з найкращим результатом для СУР з 2008 року, справжньою перемогою, яка чітко говорить нам про те, що попереду ще дуже багато роботи. Нам вдалося відновити і виправити не зовсім задовільні результати, отримані на місцевих виборах і перевершити очікування в ключових повітах та населених пунктах, зміцнивши свої позиції навіть у діаспорі. Щиро дякую всім, хто був поруч з нами: командам Союзу, відданим членам наших громад та кожному, хто вірить у нас і підтримує представників СУР. Разом ми показали силу єдності та нашої великої родини. Разом ми продовжуватимемо будувати, слухати та реагувати на потреби всіх членів української спільноти, бо тільки разом ми зможемо зберігати і передавати далі нашу культуру, цінності та віру предків»*.

«Цей новий мандат, який я приймаю з усією відповідальністю та відданістю, яку я вам обіцяв, не є моїм! Він наш, спільний! Я дякую вам за те, що ви довірили мені представляти інтереси української спільноти Румунії в Парламенті!» – написав голова Союзу українців Румунії Микола-Мирослав Петрецький.

ЗАЯВА

Союз українців Румунії взяв до відома рішення Конституційного Суду Румунії № 32 від 6 грудня 2024 року про скасування виборчого процесу щодо виборів Президента Румунії 2024, зокрема, його висновки щодо порушення виборчого процесу («виборчий процес був недосконалим протягом усього періоду проведення виборів Президента Румунії»; під час виборчого процесу мали місце «маніпуляції з голосами виборців та спотворення рівних можливостей для учасників виборчих перегонів», «порушення вільного характеру волевиявлення громадян», мав місце «неправомірний вплив через незаконні та непропорційні дії на поведінку виборців під час голосування» тощо) і вітає висновки Суду, що «втручання державних чи недержавних суб'єктів у передвиборчу агітацію або дезінформаційні кампанії мають бути виключені».

З Рішення Суду та нещодавно розсекречених документів державних установ, уповноважених забезпечувати безпеку Румунії («Доповідні записки» Міністерства внутрішніх справ – Головного управління внутрішньої охорони, Служби зовнішньої розвідки, Румунської розвідувальної служби та Служби спеціального зв'язку, які були зареєстровані в Адміністрації Президента під № DSN1/1741/4.12.2024, № DSN1/1740/4.12.2024, № DSN1/1742/4.12.2024 та № DSN1/1743/4.12.2024, відповідно № DSN1/1701/2.12.2024), однозначно впливає, що під час процесу обрання Президента Румунії державний суб'єкт здійснив численні та неприйнятні втручання в цей процес, поставивши під загрозу безпеку та інтереси Румунії.

Таке втручання є неприпустимим і було засуджене всім румунським суспільством, у тому числі Союзом українців Румунії.

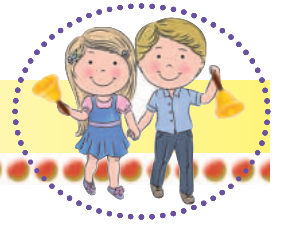
Існував значний ризик постановки під сумнів європейської та євроатлантичної приналежності Румунії, про що Союз українців Румунії також неодноразово публічно попереджав.

Цьому ризику вдалося запобігти завдяки рішенням Конституційного суду Румунії № 32 від 6 грудня 2024 року про скасування виборчого процесу щодо виборів Президента Румунії 2024.

Союз українців Румунії вірить в європейську та євроатлантичну Румунію і вітає прямі позитивні наслідки вищезгаданого рішення, яке усуває будь-який ризик заперечення та саботажу приналежності Румунії до європейського та євроатлантичного цивілізаційного простору.

Рішення Суду надає державним установам можливість створити кращі умови для проведення президентських виборів, враховуючи їх особливу важливість для подальшої долі Румунії, зокрема, вжити всіх необхідних правових заходів для запобігання ризику подібного зовнішнього втручання у виборчий процес.

Рішення Суду також надає румунському суспільству можливість детально проаналізувати негативні аспекти, які призвели до спотворення результатів виборчого процесу і врахувати «вивчені уроки», зокрема, шляхом вжиття заходів, спрямованих на створення дійсно вільного і рівного інформаційного простору для всіх громадян Румунії, що забезпечить набагато більш суворий захист румунських громадян від спроб маніпулю-

вання, спотворення рівних можливостей і порушення конституційних принципів і румунських та європейських цінностей, закріплених у Конституції Румунії.

Рішення Суду надає румунському суспільству в цілому можливість більше і чесно обговорити в публічному просторі нашу індивідуальну і колективну відповідальність за збереження Румунії в зоні європейських і євроатлантичних цінностей, за збереження в нашій країні поваги до принципів і цінностей, які роблять нашу країну демократичною та європейською.

У той же час, рішення Суду усуває основний ризик того, що Румунія «зійде з рейок» на шляху до повної інтеграції у простір європейських та євроатлантичних цінностей.

Зважаючи на ці позитивні наслідки, Союз українців Румунії з повагою ставиться до рішення Суду, вітає його позитивні наслідки та закликає громадян Румунії, зокрема українську спільноту в Румунії, до спокою та стриманості, проявляти поміркованість та виваженість, повною мірою використовувати всі наявні в їхньому розпорядженні засоби для повного і достовірного інформування про кандидатів на найвищу посаду в державі.

У наступний період СУР братиме активну участь у широких громадських зусиллях, спрямованих на підготовку та підтримку справжніх демократичних рамок із численними засобами інформації в Румунії, щоб створити надійні гарантії свободи виборців формувати свою думку, яка включає їхнє право бути правильно поінформованими.

СУР сподівається, що це рішення зміцнить нашу довіру до інститутів румунської держави, до їхньої здатності запобігати катастрофам і професійно управляти численними кризовими ситуаціями, які можуть призвести до серйозної дестабілізації нашого вільного і демократичного суспільства.

Марія ДЕМ'ЯНЮК

Про сніг

Десь на небі живе дивовижний павук.

Має він кільканадцять умілих рук.

Виплітає сніжинки,
що летять із хмаринки.
Мов сухенькі скоринки,
під ногами хрустять!
Мов коштовні лаштунки,
білим шовком блищать!
Мов казкові дарунки –
Сріблосяйні малюнки.
З діаманта сережки
Павукові мережки!

Зимове

Сніг під ніжками хрустить,
Зайчик морквою хрумтить,
А малому ведмежаті
Сняться сни в барлозі-хаті.
Бачить повну діжку меду,
Бджілок рій посеред степу,
Темний ліс, плоди малини
І грибів цілі корзини!
Яблука такі духм'яні,
Ягоди солодко-пряні,
Жовту та пахучу грушку
Схожу на пухку пампушку!
Білка прямо із ялинки
Шишки кидає в корзинки!
В сні подумав: як проснуся –
З усіма я поділюся!

Анна ОВЧАРУК,

11 років

Повелителі усього живого

Розділ 16

Велика битва минулого

(Продовження)

Тієї ночі було багато подій, яких не описати словами, не зняти про них фільм. А якщо хтось і спробує, то це буде не на сторінку і не на дві. Якщо і можливо щось описати з битви, яка тривала цілий день, то це тільки те, що було далі. То що ж сталося потім?

Нарешті останній змії був убитим. Ворог був переможеним. Золотолуский сликав усіх до тронної зали, де йшли найзапекліші бої.

– Цієї ночі були вбиті і наші друзі, і вороги. Ми завжди пам'ятатимемо всіх тих, хто боровся за цей палац, за це царство драконів. Цей день в наших серцях залишиться навіки як день великої битви. Я сподіваюся, що всі ті, хто вижив, будуть жити нормальним життям... Хоч я розумію, що це буде складно. Але є ті, без чиєї допомоги ми всі лежали б поруч із нашими мертвими друзями. Зграя Вогняного! Якби не твоя допомога, вся наша територія вже була б захоплена... Я вам дякую за те, що ви згадали про всі ці роки нашої дружби і не полінувалися прийти на допомогу!

– Ми раді вам допомогти! Хоч у нас і є втрати, але я думаю, що вся моя зграя погодиться, що краще не бути на цім світі, ніж дозволити зміям захопити та придушити сильний і славний народ. Такий як дракони!

– Саме так! – вигукнула вся зграя.

– Королево п'ятого царства пташок, Алоно! Принцесо та майбутня королево п'ятого царства пташок – Єлизавето! Всі ті, хто

прийшли нам на поміч! Сьогодні ми билися пліч-о-пліч.... Ми майже програли, але тоді прийшли ви... Завдяки вам ми змогли перемогти в цій битві! Дякуємо вам від щирого серця!

– Для нас завжди краще битися проти зміїв, ніж сидіти в палаці. Не варто дякувати, – з легкою посмішкою відповіла Алона.

– Згода, але все одно дякую. Єлизавето, ти чудово билася! Я за все своє життя ніколи не бачив, щоб хтось так швидко і вправно вбивав усіх ворогів! Інші билися завзято, але ти... перевершила усіх. ТИ зробила великий внесок у перемогу! Дякуємо тобі!

– Я лише хотіла швидше перемогти...

– Дякую всім, завдяки кому перемога наша! І на останок... Синій! ТИ дізналася, що змії поруч і попередила нас. Вибач, що ми не повірили тобі. Також саме ТИ побачила підкріплення і привела туди, куди треба! Саме ТИ билася попри усі рани! Тобі особлива подяка від нас усіх!

– Це я вам дякую! Ви не здавалися навіть тоді, коли надія майже була втрачена. Якби ви здалися... Навіть підкріплення пташок не допомогло б нам. Треба подякувати вам, а не мені.

– Я дякую тобі, бо твоя заслуга особлива, – настоював на своєму король драконів. – А зараз, – продовжив він із сумом, – давайте відпочинемо і поховаємо наших полеглих друзів.

Після цього зграя Вогняного покинула тронну залу.

– Синій, нам треба поговорити, – сказав Вогняний. Вони відійшли в бік.

– Ти перевершила всі свої можливості... Ти вела нашу зграю туди, де вона най-

більше потрібна була, хоча ти не вожак... Я відчуваю... колись саме ти станеш великим лідером. Коли ти підростеш, я дам тобі право на лідерство в моїй зграї. Саме ти зможеш привести нас до кращого майбутнього.

– Але... я не можу цього прийняти! Ти – лідер! Ти сам розповідав, що в тебе є камінь, який не дозволить тобі піти в царство духів вовків, з якого нема виходу! Отже, ти маєш бути завжди лідером.

– Ні, Синій. Ти. Ти маєш бути лідером. І крапка.

Пройшло багато часу після цих подій.

Синій усвідомила, що вона все розповідала вголос.

– Невже ця минування має відношення до того, що станеться зовсім скоро...

– Так, Синій, так.

– Якщо так, то яким чином? І чому мені обов'язково це знати? – вголос подумала Синій, дивлячись зі скелі на палац Завойовувича.

Розділ 17

Прибуття Синього до палацу та війна проти зрадницької зграї

Частина 1

– Ааауу! – почулося виття вовка-самітника, який колись був у зграї Вогняного.

Дізнавшись про місію Синього, він почав її шукати і відстав від зграї вже десь на три

місяці. Вовк-самітник, якого звали Зелемур, вже не сподівався знайти Синього, але почувши про вбивство Локі, зрозумів – треба йти до території Завойовувича на схід. Після того, як Ланамі зазнала свого кінця, на кордонах стало спокійніше – король запрошував всіх на свято. Але, тим не менше, велетенські дракони з гострими зубами не покидали кордони – охорона потрібна завжди.

Знаючи це все, Зелемур все-таки міг спокійно потрапити просто до палацу драконів. Зелений вовк, наділений силами стихії землі, спокійнісінько прямував туди. Його ясно-янтарні очі давали знати: краще не зупиняйте мене.

Місцевість ставала кам'янистою і

Зелемур жалібно заскавчав через те, що наступний зелений клаптик землі буде аж біля палацу, а він, як той, хто звук жити на м'якій траві, оточеній деревами, не міг так добре пересуватися по каменю. Але це аж ніяк не зупиняло його, нічого не могло зупити його по дорозі до своєї мети.

Тим часом...

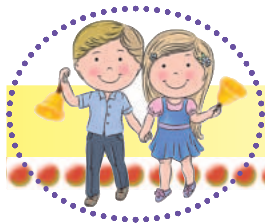
– Ти ВПЕВНЕНА, що все ще не забула, як це робити? – запитала Нічназоря, яка летіла біля вуха вовчиці.

– Звичайно! Не хвилюйся! – Синій трохи відійшла від краю каменю і почала швидко бігти прямо в лавове озеро. Один стрибок – і вона вже біжить по озеру просто до палацу.

(Далі буде)

Малюнок авторки

Всеволод НЕСТАЙКО

Пригоди Журавлика

РОЗДІЛ IX

У якому Грай розповідає про свої пригоди.

Отож як розсталися ми з тобою, журавлику, побіг я до Києва. Вибіг на шосе і побіг. Біжу та й біжу. Ляжу, відпочину трохи, знайду щось, із'їм. І знову біжу.

Пробував під'їхати. На машини гавкав.

– Гав-гав! – кричу. – Підвезіть до Києва, люди добрі!

Та де там! Не зупиняються навіть. Думають, що я, мов оті дурні сільські собаки, просто на колеса гавкаю. Не розуміють же собачої мови.

День біжу, два, три.

Аж от, нарешті, Київ. Дарниця.

Людей!.. Машин!.. Голова обертом іде. Двічі трохи під машину не увігнався. Гальма над самісінькою головою вищали.

Підбіг я до моста Патона. Раптом – стоп! Міліція через міст не пускає.

– Гав-гав! – кажу. – Та ви що, товаришу міліціонер! Та ви знаєте, звідки я прибіг! Що ж мені – назад повертати?

І слухати не хоче.

– Не положено собакам через міст бігати. Зійдіть з проїжджої частини, не заважайте рухові транспорту!

Сів я на березі, дивлюсь на той бік. А там... Золоті бані з одного боку – Видубецький монастир. Золоті бані з другого боку – Києво-Печерська лавра. І все це

серед буйної зелені. Краса неймовірна!..

І десь же ж там, думаю, на Куренівці, на Вишгородській вулиці, сидить у клітці чижик Ціві-Тівік, чекає, поки я його визволю. А мене через міст не пускають.

«Ну що ж, доведеться уплав Дніпро долати!»

Зітхнув я, кинувся у воду і поплив.

А навколо човнів, катерів, пароплавів... Тільки й крути на всі боки головою, щоб хтось тебе не потопив ненароком. Особливо небезпечні оті «Ракети» і «Метеори» на підводних крилах. Тільки що не було

нічого, раптом – гур-гур! – уже мчить прямо на тебе.

Поки на той берег доплив, страху наковтався – більше, ніж води!

Виліз, обтрисався.

Тепер, думаю, треба Куренівку шукати, Вишгородську вулицю.

Чув я, Кислячиха казала, що туди з Хрещатика вісімнадцятий тролейбус ходить.

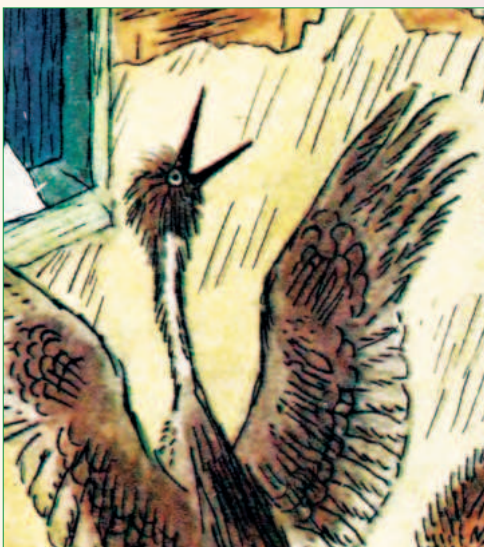
Але як до того тролейбуса дістатися?

У який бік мені бігти – не знаю.

Розгубився.

Добре, зустрілася мені симпатична дворняга Найда. Вона мені все, що треба, розказала, провела навіть. По Печерському спуску, повз Аскольдову могилу, по Петрівській алеї до самісінького Хрещатика провела. А потім по підземному переходу аж туди, де вісімнадцятий тролейбус зупиняється.

(Далі буде).

●●● Славетні українці ●●● Федір Піроцький

З Ольгою Сенишин

Появі першого електричного трамвая світ завдячує цьому фізику з Полтавщини – йому першому спало на думку підвести електрику до рейок, на яких стояв трамвай, щоб звідти вона переходила до мотора. Дослідження видатного винахідника Федора Піроцького та їхні втілення змусили говорити про нього цілу Європу і підказали німцям, як зробити електротрамваї, які й нині щодня перевозять мільйони пасажирів по всьому світу. Крім трамвая, Піроцький зробив багато винаходів у будівництві гідроелектростанцій, електричному освітленні, зв'язку та в суто військовій справі: артилерійській і ракетній техніці. Він також був автором проєкту централізованої підземної міської електромережі, запропонував нові конструкції металургійних, домашніх і пекарних печей тощо.

Федір Аполлонович Піроцький народився 17 лютого 1845 року в родині лікаря Полтавської губернії. Члени його родини походили з роду вільних козаків та традиційно служили у війську. Федір Піроцький здобув освіту в Костянтинівському кадетському корпусі та в Петербурзькій артилерійській академії, а потім проходив службу в артилерійських військах. Але військова справа його мало приваблювала.

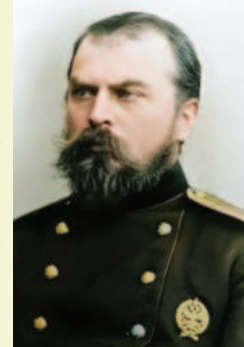
Іще з часів навчання юнак зацікавився електротехнікою, вивчав її за підручниками та науковими журналами. Тоді ж бував на практиці на заводах Фінляндії, бачив у країні чимало водоспадів, з яких лише кілька приводили в рух механізми заводів. Ці незабутні краєвиди надихнули Піроцького до роздумів про підкорення струму: передача електрики за допомогою рушійної сили води від пунктів виробництва до місць споживання. Молодий дослідник активно займався дослідями з електрикою із 1874 року. А вже в 1879 році Федір Піроцький надав владі Петербурга проєкт розробки міського трамвая, яким має рухати електрика, а не коні. Цікавими були його доводи: *«Електрична конка сильна, швидка, надійна. Їй не потрібні стайні, і вона не залишає гною на вулицях. А головне – електрика буде коштувати дешевше, ніж овес і сіно»*.

Перша публічна демонстрація роботи електричного трамвая відбулася 3 вересня 1880 року. Найважчий двоярусний вагон рухався по електрифікованій ділянці трамвайної колії довжиною 85 метрів і приво-

дився в рух електродвигуном потужністю в 4 кінські сили. Цього вистачило, щоб розганяти важкий вагон до швидкості 10-12 км. Випробовування нового виду транспорту тривали протягом майже місяця і викликали жвавий інтерес публіки. Спочатку у вагоні електричного трамвая їхав сам винахідник. Потім знайшлися 40 сміливців, готових випробувати вагон, який рухається без видимого рушія. Про новий вид міського транспорту писали всі російські газети, що виходили в Санкт-Петербурзі. Повідомлення про винахід українського інженера репортери іноземних газет передавали телеграфом в міста Європи. Детальний звіт про досліди із електричним трамваем публікував журнал «Електрика». Зі своєю науковою доповіддю винахідник виступив на Міжнародній електротехнічній виставці в Парижі, де продемонстрував подачу електроенергії своїм способом.

Проте трамвай Піроцького царська Російська імперія тоді не оцінила. Через рік його розробками скористалися брати Сіменс з компанії *Siemens*, які запустили перший електричний трамвай від Берліна до передмістя. Протягом наступних років на Заході усі трамвайні лінії будували за схемою Піроцького. Лише через 12 років після винайдення творіння винахідника було реалізоване вперше в імперії. Це сталося на його батьківщині: в Україні, в Києві. Іще за життя Федора Піроцького відкрився рух електричного трамвая в таких українських містах як Львів – у 1894 році, Катеринослав, Чернівці та Кропивницький – у 1897 році тощо. У Москві перший електричний трамвай поїхав аж у 1899 році, а в Санкт-Петербурзі – у 1907 році.

Вийшовши у відставку в чині полковника, Піроцький переїжджає в місто Олешки. Не дивлячись на скрутне матеріальне становище, він продовжував дослідження, випускав книги та писав статті в журнали. Помер винахідник на самоті 12 березня 1898 року на 54 році життя. Мерія Олешків встановила на могилі видатного українського інженера новий надгробок, в його честь названо сквер та встановлено пам'ятник.

Ольга МІРОН

Зимові місяці

Ліс у тиші задрімав,
Білий козушок вдягав.
Хуртовина пісню грає,
Зимонька усіх вітає.

Першим грудень завітав,
Срібний іній нам поклав.
Снігом землю прикрашає,
Різдво в хату закликає.

Ялинки в святкових барвах,
Сяють іскорки на хмарах.
Грудень казку нам несе,
Чудо в серці оживе.

Січень славу зберігає,
Морозцем усе вкриває.
Зірки ясні в небі сяють,
Щедрий вечір зустрічають.

Січень радість нам голосить
Й свято щедре нам приносить,
Колядки дзвенять кругом,
Всі зібрались за столом.

Лютый вітер підіймає,
Снігові поля вкриває.
Та крізь зиму йде весна –
Вже ось-ось прийде вона.

Світить сонечко тепліше
Й снігу вже на полі менше.
Хоч мороз ще дошкуляє –
Весна в серці розквітає.

Місяці зими чудові
Всім несуть дива казкові.
На порозі вже ці свята,
Тож радіймо їм, малята!

Вивчаємо англійську

З Іриною Савіною

1. Відшукай слова. Із чим вони пов'язані?

Family Joy Tinsel Frosty Stockings
Holly Jolly Nutcracker Mistletoe Candy Cane

2. Прочитай історію про Сніговичка та обери правильну відповідь до запитань.

Snowy the Snowman

Snowy the Snowman lived in the town of Snowville. Every December the snow would fall and Snowy would come to play! His favorite thing to do was having snowball fights with the children. They would all laugh and throw snowballs around the big Christmas tree until the sky turned dark. It was time for the children to go home. Snowy waved and said, "See you later!" The kids ran back home. Snowy settled down by the Christmas tree and began dreaming of all the fun they would have the next day!

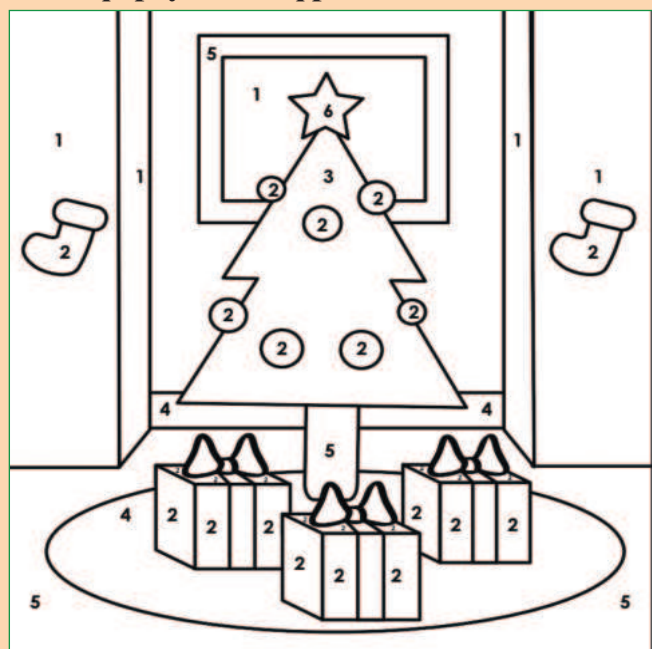

Answer the Questions

1. Where did Snowy the Snowman live?
(A) Snowville
(B) Santaville
(C) Frosty Town	2. What was Snowy's favorite thing to do?
(A) Go sledding
(B) Drink hot cocoa
(C) Have snowball fights
3. When Snowy waved, what did he say to the children?
(A) Bye!
(B) See you later!
(C) Hello!	4. How did Snowy feel after the snowball fight?
(A) Sad
(B) Mad
(C) Excited for tomorrow

3. Намалюй те, що тобі більш за все подобається на Різдво або Новий Рік. Потім опиши це англійською.

4. Розфарбуй за цифрою.

Color by Number

1 - Blue	3 - Green	5 - Brown
2 - Red	4 - Purple	6 - Yellow

Станіслав ШАПОВАЛОВ

ФВії букварик

Фр

Рись – у лісі королева,
Не боїться навіть лева.
Та цій киці ти не вір,
Бо вона – підступний звір.

Уу

Заповз на дерево удав
І дуже мавпу здивував.
Сказала мавпа: – Чудасія!
Він вміє так, як я не вмію.

Ес

Ну й морока у сороки!
Сорочата вчать уроки.
І стрекочуть, і регочуть –
Видно, вчитися не хочуть.

Тн

Фазан Феофан
Фарбував паркан,
А маленьке фазанятко
Фарбувало ззаду татка.

Фм

Замість носа носоріг
Дуже гострий має ріг.
Ним горіхи він завзято
Коле в джунглях мавпенят.

Тн

Спритний Хомка-хом'ячок
Хазяйнує в полі:
За стручком зрива стручок
Стиглої квасолі.
Як зірве – одразу в рот,
За щоку ховає.
І міркує: «Ну й город!
Стільки урожаю,
Що наймєся й про запас
На зиму надбаю».

Мине Андрія, Миколай
Малечу обдарує,
Настане січень-снігограй –
І люд заколядує!
Чужі зрідняться, як братове,
Бо втішить всіх Різдво...
(Хрустове)

На Святвечір у селі
Вкупці дітоньки малі.
Жодну хату не минають,
Господарів величають.
Що ж співають всі, скажи,
І до гурту теж біжи.
(Котлявіч, Щедрик)

Кутя, узвар і пампушки,
Грибочки, голубці,
І риба, й борщик запашний...
Хто їв їх – молодці!
От ще б хтось взяв і підказав,
Це ж скільки святвечірніх страв?
(Чижикова)

У Вифлємі, в бідній стаєнці,
Всі поклонялись Божій Дитинці.
Як же назвала дитяточко мати?
Як Пресвяту Богородицю звати?

(Ісус, Марія)

Тематична картка «Грудень»

1. Прочитай виразно вірш Одарки Криштанович «Підстережу Миколая». Вивчи перші 4 рядки й запиши їх із пам'яті.

Цього року Миколая
Я таки підстережу!
Мама хай про це не знає,
Йй нічого не скажу.
Чемно в ліжечко лягаю,
Ніби закриваю очі...
Йй виглядаю Миколая.
Спати я цілком не хочу!
Ось до ліжка, від вікна,
Місяць простелив стежину.
По ній постать осяйна
Просто так до мене й лине...
Усміхається до мене
Йй мою руку гладить ніжно.
Ранком я засумнівалась...
Був Святий тут чи не був?
Але ж хто тоді так ніжно
Мою руку доторкнув?

2. Розв'яжіть задачу.

Три друга – Артем, Софія і Максим – готуються до новорічного свята. Кожен із них вибрав один новорічний подарунок: ялинкову іграшку, сніговика або цукерки. З'ясуйте, хто який подарунок вибрав, якщо:

- Артем не вибрав ялинкову іграшку.
- Софія не вибрала сніговика.
- Максим не вибрав цукерки та не вибрав ялинкові іграшки.

Відповідь:

- Максим вибрав сніговика.
- Софія вибрала ялинкову іграшку.
- Артем вибрав цукерки.

3. Гра «Стіна слів»: зміни порядок букв так, щоб утворилося слово.

карульбу, холаві, нікасинж, ндамарин, ха-вірюза, інгс, розмо, ляванки.

Довідка: бурулька, віхола, сніжинка, мандарин, завірюха, сніг, мороз, валянки.

4. Розшифруй народні прикмети. Кожне число означає порядковий номер в алфавіті.

22, 19, 18, 33, 28, 18, 11, 14; 6, 7, 18, 31; 18, 1; 21, 12, 10, – 6, 3, 19; 6, 19, 21, 12, 6; 18, 1; 26, 16, 12, 2.

2, 1, 4, 1, 23, 19; 22, 18, 12, 4, 24; – 2, 1, 4, 1, 23, 19; 26, 16, 12, 2, 1.

Таблиця закодованих літер:

А	Б	В	Г	Ґ	Д	Е	Є
1	2	3	4	5	6	7	8
Ж	З	И	І	Ї	Й	К	Л
9	10	11	12	13	14	15	16
М	Н	О	П	Р	С	Т	У
17	18	19	20	21	22	23	24
Ф	Х	Ц	Ч	Ш	Щ	Ь	Ю
25	26	27	28	29	30	31	32
Я	РОЗУМНИЙ ШИФРУВАЛЬНИК						Я
33							

5. Розв'яжіть ребуси.

Довідка: сніг, зима.

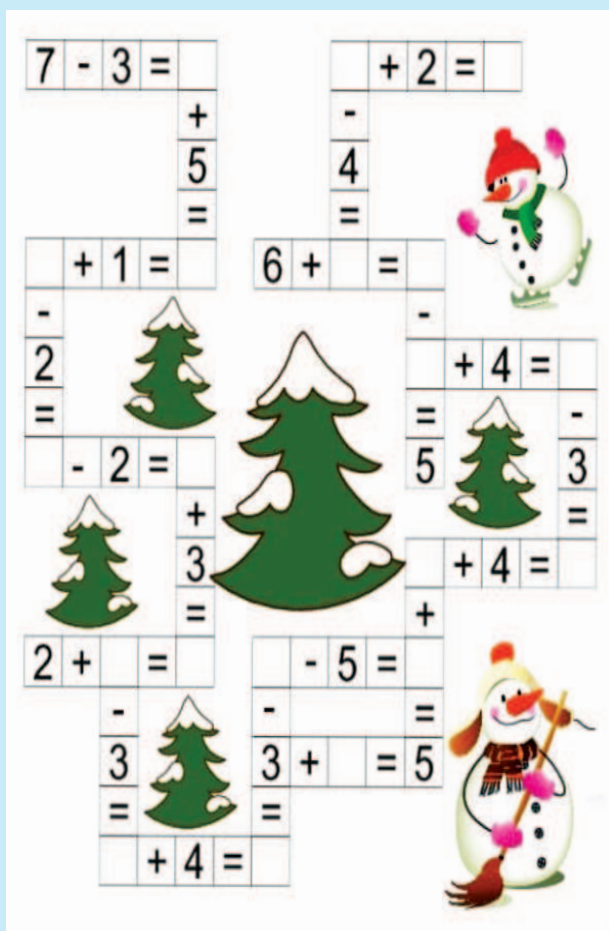

6. Почитай речення та постав правильно розділові знаки.

Святий Миколай завітає до нас в ніч даруючи подарунки благословення.

Перевір себе: Святий Миколай завітає до нас в ніч, даруючи подарунки, благословення.

7. Розв'яжи математичний кросворд.

8. Із літер, які входять до словосполучення «Різдво Христове», складіть нові слова.

Довідка: рід, звір, вір.

9. Український народ склав багато прислів'їв, приказок, загадок та скоромовок про зиму. Уважно прочитай нижчечеподані

розірвані прислів'я та правильно їх об'єднай.

До завірюхи
Василів вечір додає дня
Місяць лютий питає,
Держись, Хома,
На Новий рік погода –
Старий рік у ноги –

чи взутий.
іде зима!
на курячу ніжку.
треба кожуха.
Новий у пороги.
буде в полі уroda.

10. З'єднай цифри та дізнайся, що несе Святий Миколай.

Рубрику підготувала Поліна Кочегарова

Зроби своїми руками

Різдвяний гномик

З Людмилою Дорош

Дорогі наші читачі, мабуть, ви не раз бачили і захоплювалися милими гномиками різних розмірів. Сьогодні ми покажемо, як зробити такого гномика вдома просто, швидко та з доступних кожного матеріалів.

Нам знадобляться: втулка від туалетного паперу, відрізок від колготок, вата, шматок від прозорих колготок, рукав від старого светра, шматочок пластиліну, клей-пістолет, декілька прикрас (помпон, маленька шишка і т.п.).

Крок 1. Робимо тулуб для гнома. Для цього беремо втулку, відмірюємо 3 см у довжину і обрізаємо решту.

Крок 2. Натягаємо на трисантиметрове кільце відрізок від колготок (довжина залежить від того, якого розміру ви бажаєте зробити гнома) – у нас це 13 см. На внутрішню сторону кільця накладаємо клей і, загнувши тканину всередину, приклеюємо її.

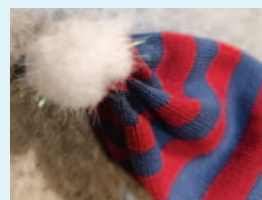
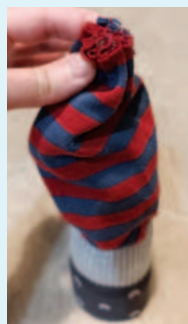
Крок 3. Наповнюємо тулуб майбутнього гнома ватою та міцно зав'язуємо край. Обрізаємо рештки ниток та колготок.

Крок 4. На шматок прозорих колготок покладіть трішки вати, обкрутіть колготки

довкола вати та обв'яжіть ниткою. Обріжте рештки.

Крок 5. Одягаємо на тулуб відрізок рукава манжетом донизу. Кладемо всередину трішки вати, щоб капішон тримав форму. Щільно зліплюємо край капішона клеєм-пістолетом. Приклеюємо на кінцівку якусь прикрасу: у нас це блискучий білий помпон.

Крок 6. Зі шматочка пластиліну чи глини робимо 2 зап'ястки. Із обрізків светра робимо 2 рукава: вирізаємо невеликий прямокутник (у нас 4x5 см) і склеюємо по довжині. За допомогою клею-пістолета вклеюємо зап'ясток всередину рукава.

Крок 7. Приклейте гномику руки (можна трішки засунути під капішон). Приклейте носа та бороду з вати чи шматка хутра. Прикрасьте чимось капішон – у нашому випадку це маленька шишка.

Гномик готовий! Щасливих вам свят!

Сніжок

Не поспішаючи

Слова Катерини Перелісної

Сні - гу, бі - лий сніж - ку! По - си - пай до - ріж - ку! На - сип ці - лу го - ру

Бі - ля цьо - го дво - ру!

Снігу, білий сніжку!
Посипай доріжку!
Насип цілу гору
Біля цього двору!
Насип цілу гору
Біля цього двору!

Тут діти маленькі,
Гуляти раденькі,
У них голосочки,
Як срібні дзвіночки!
У них голосочки,
Як срібні дзвіночки!

Коляда

Сторінка народознавства з Ольгою Сенишин

Ще до впровадження християнства на території Київської Русі було давнє свято Коляда – свято перемоги дня над ніччю. Воно починалось 24 грудня і тривало аж до 6 січня – Святого вечора. Коляда – це давньоукраїнська богиня неба, яка була матір'ю Сонця і дружиною Дажбога. Це один із найбільших та найшанованіших персонажів міфології українців. До речі, її ім'я походить від слова Коло – стародавньої назви Сонця (у давніх поляків та литовців – Коленда, молдаван та румунів – Колинда). Колядою називали у нас як богиню, так і саме свято. Назва Коляда належала також і святковому хлібу чи калачу на столі. Багато традицій зникло з того часу, багато змінилось і увійшло в основу святкування християнського Різдва, відомого нам зараз.

За давньою українською легендою, богиня Коляда щороку в найдовшу ніч зими народжує Божича – сина Дажбога – нове Сонце, Новий рік. Її пологи відбуваються на Землі, здебільшого в дніпрових сагах.

Тим часом інша богиня – Мара, яка асоціюється з темрявою, смертю, зимою та світом мертвих – ганяється за Колядою, аби завадити народженню сонця. Вона планує встановити вічну зиму та ніч. Аби схватись від темної богині, Коляда перетворюється у козу. Звідси й пішла традиція переодягатись у цю тварину під час зимових святкувань Коляди. Також велось запалювали вогонь як символ народження нового сонця. Вогонь мав допомогти золотосіяному новонародженому в боротьбі з Марою. Існував звичай посипати одне одного і будинки зерном – до гарного врожаю. Під кінець свята спалювали колодку – як символ злої Мари.

Наші пращури до цих зимових свят готувалися заздалегідь й особливо ретельно, дотримуючись усіх традицій і звичаїв. Членам родини шили нові сорочки, вигадували нові костюми для участі у дійствах та покращували старі. Діти і підлітки напередодні свят плели «павучки» – гірлянди зі стеблин солом, якими прикрашали приміщення, підвішуючи їх до стелі. Виготовлення «павучків» було обрядовим дійством, яке допомагало залучити добробут і щастя на майбутній рік. Такі ви-

роби вважались оберегами, які захищали дім від злих духів та нещастя, тому часто їх зберігали до весни або навіть до наступного Різдва, щоб їхня сила діяла протягом року.

Господарі на покутті в найпочеснішому місці ставили Дідуха, якого виготовляли із першого або останнього снопа зібраного врожаю. Він довгий час слугував головним символом свята аж до появи ялинки в 19 столітті. Дідух мав відношення до звичаю вшановувати предків, адже вважався «місцем» для духів предків, які мали «завітати» до оселі. Подекуди Дідуха також називали Колядою.

Невід'ємними атрибутами свята були також догляд за господарством і спільна родинна вечеря. Під кінець свята Коляди, на Святвечір, готували трапезу з 12 страв, серед яких обов'язково мали бути кутя і борщ. Ці страви несли послання любові, родинного єднання та пошани до предків. Крім того, варили

питний мед та кутю з маком, готували різні святкові страви. Ці ж страви давали скуштувати й своїй худобі. Вважалося, що тварини допомагають людині впродовж усього року, тому їх потрібно особливо пригостити, як подяку за їхню працю.

І, звичайно ж, під час святкування Коляди не обходилося без колядування – урочистих обходів сусідів, родичів і приятелів в чоловічих групах, переодягнутих в обрядові костюми, із ритуальними піснями величаннями і зиченням гараздів усім членам родини. Обов'язково мусила бути й Коза, яка була символом перевтіленого божества Коляди. В основі цього звичаю лежить прадавня віра в силу побажання й магію словом творити те, що воно описує. За виконання колядок годилося пригостити колядників і наділити їх подарунками. Жадібні господарі ризикували накликати на себе біду. Із цим веселим і яскравим дійством вчені пов'язують першопочатки українського вертепу та театру. Краса усіх частин свята Коляди приваблює й сьогодні старше покоління та добре впливає на виховання молоді в дусі старих українських традицій.

Пишаємося нашими дітьми!

Амалія Гуменюк та Алесія Магорка,
7-ий клас, с. Балківці

Штефанія Апостол Гоменюк,
1-ий клас, с. Балківці

Меделіна Плекан та Еліса Мандюк,
2-ий клас, с. Балківці

Марія Андріаш, 5 років,
с. Сфинту-Георге, Тулчанський повіт